GEMEENTE WEERT

Aan de leden van de auditcommissie
Postbus 950
6000 AZ WEERT

Weert, 22 juni 2017

Onderwerp : Onderzoek jaarstukken 2016

Geachte leden,

Bij brief van 10 maart 2017 heb ik u geïnformeerd over de gang van zaken met betrekking tot het onderzoek van de jaarstukken 2016 op 30 juni 2017.
In deze brief staat dat u gelijktijdig met de jaarstukken 2016 een aantal stukken zult ontvangen.
De jaarstukken 2016 ontvangt u tevens ook digitaal.

Hierbij de overige toegezegde stukken:

- Brief van 10 maart 2017;
- Het verslag van bevindingen jaarstukken 2016 (**is nog niet in ons bezit; wordt nog zsm nagezonden)**;
- De reactie van het college op dit verslag (**wordt tegelijkertijd met verslag van bevindingen nagezonden**);
- Het verslag van het onderzoek van de jaarstukken 2015 en de antwoorden van het college hierop;
- Een overzicht van de toezeggingen en aandachtspunten naar aanleiding van de voorgaande jaarstukken.

Heeft u al vragen of onderwerpen die u op 30 juni 2017 a.s. aan de orde wilt stellen, dan verzoek ik u deze te mailen naar de secretaris van de auditcommissie (Madeleine Wolfs, telefoon 0495-575206). Op deze wijze kan zij mogelijk nog tijdig de vragen uitzetten in de organisatie en de antwoorden opstellen.
Het e-mailadres is m.wolfs@weert.nl.

Met vriendelijke groet,

directeur Bedrijfsvoering
Bertus Brinkman

Wilhelminasingel 101
Correspondentie: Postbus 950, 6000 AZ Weert
Telefoon: 14 0495 of (0495) 57 50 00 - E-mail: gemeente@weert.nl
Website: www.weert.nl – Twitter: www.twitter.com/gemeenteweert

Bijlage(n) : - Brief 10 maart 2017
- Agenda
- Jaarstukken 2016
- Het verslag van het onderzoek van de jaarrekening 2015 en de antwoorden van het college hierop
- Overzicht toezeggingen en aandachtspunten naar aanleiding van de voorgaande jaarstukken

GEMEENTE WEERT

Aan de leden van de auditcommissie
Postbus 950
6000 AZ WEERT

Weert, 10 maart 2017

Onderwerp : Onderzoek jaarstukken 2016

Geachte leden,

Het onderzoek van de jaarstukken 2016 door de auditcommissie vindt plaats op donderdag 22 juni 2017 van 13.00 uur tot uiterlijk 18.00 uur in de Molen & Rogstaekerskamer.

Vooraf vragen indienen
Om het onderzoek voortvarend te laten verlopen verzoek ik u om vragen over de jaarstukken 2016 of onderwerpen die u die dag aan de orde wilt stellen, voorafgaand aan het onderzoek schriftelijk in te dienen bij de secretaris van de auditcommissie (Madeleine Wolfs, telefoon: 0495-575206, e-mail: m.wolfs@weert.nl).

Beantwoorden vragen
De secretaris van de auditcommissie zal zoveel mogelijk al vóór de vergadering van de auditcommissie de gevraagde informatie ten behoeve van het onderzoek aan de leden toesturen. Indien dit niet mogelijk is, zullen de antwoorden tijdens de onderzoeksvergadering verstrekt worden.

Dit geschiedt door de ambtenaren die de auditcommissie tijdens het onderzoek ondersteunen. Het is ook mogelijk dat de verantwoordelijke ambtenaren op de dag van het onderzoek verzocht worden in de vergadering een nadere toelichting te komen geven op de vragen.
Uiteraard kunnen ook op de dag van het onderzoek nog vragen gesteld worden of kan nadere informatie gevraagd worden. Wanneer niet alle gevraagde informatie tijdens de onderzoeksdag verstrekt kan worden, zal die onderhands aan de commissieleden worden toegezonden. Nadere afspraken hierover worden tijdens het onderzoek gemaakt.

Soort onderzoek
Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat het bij het onderzoek gaat om beheersmatige vragen en informatie. De beleidsmatige aspecten van de jaarstukken komen aan de orde in de reguliere vergaderingen van de commissies en de raad.
De leden die op die dag zijn verhinderd kunnen zich laten vervangen door hun door de raad benoemde plaatsvervanger.

Ambtelijke ondersteuning
De commissie wordt ambtelijk ondersteund door de directeur Bedrijfsvoering, het hoofd van de afdeling Financiën en 1 beleidsadviseur van die afdeling.

Wilhelminasingel 101
Correspondentie: Postbus 950, 6000 AZ Weert
Telefoon: 14 0495 of (0495) 57 50 00 - E-mail: gemeente@weert.nl
Website: www.weert.nl – Twitter: www.twitter.com/gemeenteweert

Externe accountant
Het onderzoek verloopt zoals aangegeven in bijgevoegde agenda, waarbij om circa 16.00 uur het overleg met een vertegenwoordiger van de externe accountant Deloitte is gepland. Daarin worden aan de hand van het verslag van bevindingen de resultaten van het onderzoek door de accountant besproken.

Vastleggen bevindingen
Het laatste punt van de agenda is de vastlegging van de bevindingen van de auditcommissie met de vraagstellingen en opmerkingen. Bij dit punt vat de voorzitter in overleg met de leden samen welke bevindingen, vragen en opmerkingen in het verslag opgenomen dienen te worden.

Verslaglegging
De secretaris van de auditcommissie draagt samen met de beleidsadviseurs van de afdeling Financiën zorg voor het opstellen van het verslag. Dit verslag wordt in concept toegezonden aan de leden van de auditcommissie. De leden van de auditcommissie reageren op het concept naar de secretaris van de auditcommissie waarna het definitieve verslag wordt opgesteld.
Het definitieve verslag wordt, vergezeld van een reactie van het college van burgemeester en wethouders, bij de stukken voor de raad van 12 juli 2017 beschikbaar gesteld aan de raad.

Behandeling in de raad
Indien daar aanleiding toe is, bespreekt de auditcommissie een half uur voor aanvang van de raadsvergadering de antwoorden van het college.
De voorzitter van de auditcommissie geeft in de raadsvergadering bij het vaststellen van de jaarstukken namens de auditcommissie een reactie op de antwoorden van het college.

De auditcommissie krijgt gelijktijdig met de jaarstukken de volgende informatie:

- Het verslag van bevindingen jaarstukken 2016.
- De reactie van het college op dit verslag.
- Het verslag van het onderzoek van de jaarstukken 2015 en de antwoorden van het college hierop.
- Een overzicht van de toezeggingen en aandachtspunten naar aanleiding van de voorgaande jaarstukken.

Heeft u nog vragen
Heeft u nog vragen? Neemt u dan gerust contact op met Madeleine Wolfs, griffier van de gemeente Weert en secretaris van de auditcommissie. Zij is bereikbaar op telefoonnummer (0495) 57 5206 en per e-mail op m.wolfs@weert.nl.

Met vriendelijke groet,

directeur Bedrijfsvoering

Agenda auditcommissie inzake onderzoek jaarrekening 2016 op 30 juni 2017

13.00 uur	Opening door de directeur Bedrijfsvoering.
13.30 uur	Gedachtewisseling met externe accountant Deloitte (13.30-14.30 uur).
14.30 uur	Informatieverstrekking naar aanleiding van schriftelijk ingediende vragen. Afspreken verdere wijze van onderzoek c.q. informatieverstrekking. Uitvoering verdere onderzoeken c.q. informatieverstrekking.
17.30 uur	Inventarisatie verloop onderzoek en aanvullende informatieverstrekking.
17.30 uur	Gebruik van een broodje.
17.45 uur	Vastlegging bevinding commissie alsmede vraagstellingen en opmerkingen. Afspraken over vervolg van de behandelingsprocedure.
18.00 uur	Sluiting van de vergadering.

Verslag van de auditcommissie inzake de jaarstukken over 2015, gehouden op maandag 4 juli 2016.	Reactie College van Burgemeester en Wethouders op de bevindingen van de auditcommissie.
<u>Inleiding</u> De auditcommissie heeft op 4 juli 2016 de jaarstukken 2015 van de gemeente Weert onderzocht. De onderzoekscommissie was samengesteld uit de volgende personen: De heer B. Peterse De heer M. van den Heuvel (voorzitter) De heer L. Heuvelmans De heer T. van Gemert De heer P. Sijben De heer F. Werps Afwezig met kennisgeving: Mevrouw I. Beenders-van Dooren Van ambtelijke zijde werd de commissie bij haar onderzoek ondersteund door: Mevr. M. Nagel - van de Kerkhof (hoofd afd. Financiën) De heer J. Camp (beleidsadviseur afd. Financiën)	Wij hebben kennis genomen van het door de auditcommissie uitgebrachte verslag van bevindingen naar aanleiding van het onderzoek van de jaarstukken 2015. De procedure voor de behandeling van vaststelling van de jaarstukken 2015 op 20 juli 2016 is als volgt: In eerste instantie zal de voorzitter van de auditcommissie het woord voeren. Hij heeft namens deze commissie de gelegenheid om een nadere toelichting te geven op het verloop van het onderzoek en een reactie te geven op onze schriftelijke beantwoording. Vervolgens heeft de gehele raad gelegenheid om deel te nemen aan de beraadslagingen.
<u>Onderwerpen</u> De commissie heeft in haar onderzoek aan diverse onderwerpen aandacht besteed. Voor zover dit tot specifieke opmerkingen c.q. vragen aanleiding geeft, zijn deze hierna weergegeven. De overige onderwerpen die naar het oordeel van de commissie voldoende zijn toegelicht en naar tevredenheid zijn beantwoord, zijn: • Resultaat 2015 3 D's en de reden van het vrijvallen van het restant van het resultaat ad € 512.841,36. • Toelichting afdeling WIZ op het aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude. • Lasten en baten saldo kostenplaatsen. Vooraf zijn schriftelijk een aantal vragen (P. Sijben) ingediend. Deze vragen zijn niet behandeld. Volledigheidshalve zijn deze bijgevoegd met de daarbij behorende beantwoording.	
<u>Overleg met de accountant</u> Volgens het gebruik heeft de commissie overleg gehad met de externe accountant Deloitte. Deze was vertegenwoordigd door de heren Schutgens en Reijners. Het overleg werd gevoerd naar aanleiding van: • de aldaar uitgereikte presentatie van de accountant met daarin het inzicht in de belangrijkste bevindingen vanuit de	Het overleg met de accountant is een vast onderdeel van het onderzoek van de jaarrekening. Wij waarderen het dat een dergelijk overleg, waarin standpunten, opvattingen en wensen over het onderzoek van de jaarrekening en de verslaglegging daarvan in het rapport van bevindingen worden uitgewisseld, als nuttig

controle. Zodra de controle van de 3 D's is afgerond, kan het definitieve rapport van bevindingen worden opgesteld en verstuurd. • door de commissie gestelde vragen aan de accountant. De uit het overleg met de accountant voortkomende opmerkingen zijn hieronder opgenomen.	wordt ervaren.
1. <u>Verslag van bevindingen 2015</u> De heren Schutgens en Reijners geven aan de hand van een presentatie de voorlopige bevindingen weer. Zij geven aan dat Deloitte bij de jaarstukken 2015 van de gemeente Weert naar het huidige inzicht (zonder controle sociaal domein) een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Zodra de controle van de 3 D's is afgerond, kan het definitieve rapport van bevindingen worden opgesteld. De commissie heeft ten aanzien van deze toelichting vragen over: • de beschikbaarheid van het rapport van bevindingen van de accountant en de reactie van het college daarop. Is dit beschikbaar voor de vaststelling van de jaarstukken 2015 in de gemeenteraad van 20 juli 2016. Als dit niet het geval is hoe dient hier dan mee te worden omgegaan? • de onrechtmatige aanbestedingen voor een totaalbedrag van € 728.704,--. Naar aanleiding van de gegeven toelichting wil de auditcommissie inzicht in het aantal betreffende aanbestedingen en wat de oorzaken zijn van de onrechtmatigheid. • de uitkomsten woningbouwprogrammering. Real Estate (Deloitte) vindt de onderbouwing aannemelijk. Aandachtspunt vormt wel het risico in de afzetbaarheid en de planning 2016/2017. De auditcommissie vraagt het college aan te geven hoe hiermee wordt omgegaan. De gestelde vragen worden door de accountants naar tevredenheid beantwoord en geven aanleiding tot het stellen van bovenstaande vragen/aandachtspunten aan het college van B&W.	Accountant informeert Griffie en wethouder Financiën hierover via de mail. Terzake zal nog een procedurevoorstel worden gedaan. Verwezen wordt naar bijgaand overzicht (zie vraag 1). Het risico van de grondexploitatie kan niet worden herleid uit de woningaantallen in de woningbouwplanning, maar uit de aantallen opgenomen in de grondexploitaties. **Woningaantal Grondexploitatie Rekening 2015** 2016 2017 2018 2019 Totaal 61 35 73 64 Voor zover deze aantallen nog leiden tot risico's, zijn deze meegenomen in de risicoberekening voor de jaarrekening 2015.
2. <u>Begrotingsrechtmatigheid</u> In de presentatie wijst de accountant er op dat in de jaarstukken 2015 op programma 5 begrotingsoverschrijdingen zijn opgenomen en toegelicht (blz. 136) die nog niet door de raad zijn goedgekeurd. Door het vaststellen	Voor een nadere toelichting op deze begrotingsoverschrijdingen willen wij verwijzen naar bladzijde 136 van de jaarstukken 2015. Op basis van deze toelichting is de conclusie gerechtvaardigd dat de overschrijdingen op

van de jaarstukken 2015 door de raad zullen deze begrotingsoverschrijdingen alsnog worden geautoriseerd. Na de mondelinge toelichting kan de commissie akkoord gaan met de overschrijdingen. De commissie adviseert dan ook de raad om de overschrijdingen goed te keuren.	programma 5 onrechtmatig is en niet meetelt voor het oordeel (overschrijdingen passen binnen bestaand beleid en zijn goed toegelicht). Indien de raad instemt met het advies van de commissie en door de vaststelling van de jaarstukken 2015 de overschrijdingen autoriseert, zullen wij de accountant informeren over uw besluitvorming.
3. <u>Procedure uitnodiging auditcommissie en het stellen van vragen in het kader van behandeling Jaarstukken.</u> Door de auditcommissie wordt aandacht gevraagd voor het opnemen van een termijn in de uitnodiging voor het indienen van schriftelijke vragen in het kader van de behandeling van de jaarstukken. Dit vergemakkelijkt de behandeling van de jaarstukken 2015 in de auditcommissie. Er is dan vooraf de beschikking over antwoorden die betrokken kunnen worden in de behandeling.	Het procedurevoorstel nemen wij over. Dit zal worden toegepast bij de behandeling van de jaarstukken 2016 in de auditcommissie.
4. <u>Overhevelingen.</u> De auditcommissie is van mening dat de toelichting op de overhevelingsvoorstellen te summier is. Gevraagd wordt naar een toelichting op de voorgestelde overhevelingsvoorstellen. Verder adviseert de auditcommissie de procedure van overhevelingen te evalueren. Het college neemt in de huidige procedure ook al een besluit over de overhevelingsvoorstellen zonder dat het jaarrekeningresultaat bekend is. Die mogelijkheid kun ook opgenomen worden in het proces van de overhevelingen voor de gemeenteraad. Er is dan ook eerder besluitvorming over de overhevelingen. De auditcommissie wil betrokken worden in de afweging van de mogelijkheden.	Het overzicht overhevelingen zal digitaal via de mail ter beschikking worden gesteld.
5. <u>Resultaatbestemming 2015.</u> In de resultaatbestemming 2015 is een bedrag opgenomen van € 25.000,-- voor het haalbaarheidsonderzoek Zuid-Willemsvaart en € 25.000,-- voor eenmalig werkbudget samenwerking Cranendonck-Weert-Kempenbroek. De auditcommissie vraagt om een nadere toelichting op deze voorstellen en waarom deze worden meegenomen in de procedure van de resultaatbestemming van de jaarstukken. De auditcommissie is van mening dat dit thuis hoort in de integrale afweging van de prioriteiten welke onderdeel uitmaakt van de procedure van de voorjaarsnota (richtinggevend) en de begroting (besluitvormend).	Het betreft een recreatieve- en ecologische verbinding over de Zuid-Willemsvaart gelegen tussen de CZW-locatie en de trimodale haven nabij Nyrstar. Dit om de noord-zuid verbinding voor mens en dier te optimaliseren. Met het werkbudget wordt de samenwerking tussen partijen, grensoverschrijdend (gemeentelijk, provinciaal en landelijk) verder invulling gegeven. Het betreft de verdere uitwerking van de Intentieverklaring naar een samenwerkingsovereenkomst. In het vervolg nemen wij deze suggestie mee in de afweging.

6. <u>Hogere opbrengst bouwleges 2015 van circa € 300.000,--.</u> De auditcommissie vraagt inzichtelijk te maken welke relatief grote (complexere) bouwactiviteiten de overschrijding veroorzaakt hebben en of er sprake is van een structurele hogere opbrengst?	Het overzicht van grote (complexere) bouwactiviteiten zal digitaal via de mail ter beschikking worden gesteld. De hoogte van de ontvangen leges is afhankelijk van het aantal en aard van de ontvangen aanvragen. Dit wordt voornamelijk bepaald door externe factoren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de economische situatie en het wijzigen van wetgeving. Voor ieder jaar proberen wij een zo goed mogelijke inschatting te maken op basis van de gegevens die bij ons bekend zijn. Voor 2016 zijn deze begroot op € 1.043.000,00. Dit is gelijk aan de bijgestelde begroting van 2015. Daarmee is er voor deze 2 jaren sprake van of de verwachting dat er sprake is van, een hogere opbrengst. Voor 2017 zijn de voortekens op dit moment ook gunstig.
7. <u>Beoordeling gerealiseerd resultaat en uitvoering actiepunten.</u> Voor de beoordeling wordt de kleur groen gebruikt als het resultaat conform planning verloopt danwel is afgerond. In het kader van het concretiseren en SMART vindt de auditcommissie dit wel een wezenlijk verschil. De auditcommissie adviseert dan ook om verschillende kleuren te gebruiken voor de beoordeling of iets conform planning verloopt danwel is afgerond.	De suggestie nemen wij over. Dit zal worden toegepast bij het opstellen van de Jaarstukken 2016.
8. <u>Internationale school.</u> Samen met het schoolbestuur Meerderweert worden nu de mogelijkheden onderzocht om het nieuwe Integrale Kind Centrum Leuken een internationaal karakter te geven. De auditcommissie vraagt naar de stand van zaken en de consequenties van deze optie voor de subsidiegelden.	Afgesproken is dat Meerderweert een plan uitwerkt waarin staat hoe het "Internationale IKC Leuken" vorm krijgt. Dit plan dient zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de subsidievoorwaarden die zijn opgenomen in de subsidiebeschikking voor de Internationale School. Meerderweert is bekend met deze voorwaarden. Nadat Meerderweert haar plan heeft ingediend (is nog niet gebeurd) zal dit aan het SML en/of de Provincie ter beoordeling voorgelegd moeten worden. De consequenties voor de subsidiegelden zijn afhankelijk van deze beoordeling.
9. <u>Sterkere toeristisch-recreatieve sector.</u> De in dit kader voorgenomen resultaten "versterking samenhang binnenstad/buitengebied" en "nieuwe product-markt combinaties" (bladzijde 40) zijn niet beoordeeld en voorzien van een kleur. De auditcommissie vraagt alsnog de stand van zaken aan te geven.	Kleur dient groen te zijn. De relatie tussen binnenstad/buitengebied is versterkt middels o.a. een betere aansluiting van het fietsknooppuntensysteem vanuit het buitengebied op de binnenstad. Daarnaast is het aanbod in het buitengebied/ IJzeren Man en ook in de binnenstad versterkt middels uitbreiding van het dagrecreatieve voorzieningenaanbod. Hierdoor zijn nieuwe product markt combinaties op de markt gebracht. Ook zijn door de VVV back office in samenwerking met ondernemers diverse arrangementen ontwikkeld, gericht op zowel

	binnenstad als ook het buitengebied van Weert. Deze arrangementen zijn zowel digitaal als ook middels een folder op de markt gebracht.
10. Vastgoed. De geraamde besparing exploitatie panden Vastgoed ad € 250.000,-- is niet gerealiseerd. Hoe en wanneer wordt deze wel gerealiseerd?	In het verleden zijn personeelskosten ten laste gebracht van de vastgoedexploitatie welke hier geen directe relatie mee bleken te hebben (zie KMV 503). In 2015 zijn binnen de organisatie afspraken gemaakt dat deze kosten op een andere wijze gealloceerd dienen te worden en niet meer ten laste van vastgoed. In 2015 is dit nog niet geëffectueerd.
11. Voortzetten Combinatiefunctionarissen. In mei 2015 is er een collegebesluit genomen over de voortzetting van de combinatiefunctionarissen. De auditcommissie vraagt of er na dit collegebesluit nog een verder besluit is genomen over uitbreiding van het aantal combinatiefunctionarissen. Als een dergelijk aanvullend besluit is genomen, is de vraag hoe dit zich verhoudt tot de vergoeding van het Rijk?	In april 2016 is door het college een besluit genomen over de inzet van fte's combinatiefunctionarissen in de komende "schooljaren": in 2016-2017 maximaal 9,6 fte, in 2017-2018 maximaal 9,3/9,6 fte en vanaf 2018-2019 structureel 9,2 fte. De structurele vergoeding van het rijk is voor maximaal 9,2 fte. Voorwaarde voor deze maximale vergoeding is dat op 31 december 2016 ook (minimaal) 9,2 fte is gerealiseerd. Voor realisatie boven 9,2 fte worden geen extra rijksmiddelen ontvangen. Naast de vergoeding van het rijk worden ook gemeentelijke middelen ingezet die structureel hiervoor beschikbaar zijn gesteld. Ook het bedrag dat de gemeente in 2016 en 2017 van het rijk ontvangt voor "Gezond in de stad" (€ 34.000 per jaar) wordt ingezet. Binnen dit totaal van beschikbare middelen wordt het gemeentelijke aandeel in de kosten van de combinatiefunctionarissen opgevangen. De kosten van de volledige invulling van maximaal 9,6 fte in 2016-2017 en 9,3/9,6 fte in 2017-2018 kunnen worden gedekt uit de beschikbare middelen zoals bovenstaand genoemd. Voorwaarde is wel dat de restantbudgetten van 2015 en volgende jaren worden overgeheveld naar de jaren erna (2015 via overhevelingsvoorstellen en 2016 en volgende jaren via de nieuw voorgestelde bestemmingsreserve).
12. Lagere kosten leerlingenvervoer. De lagere kosten leerlingenvervoer (bladzijde 42) bedragen € 63.527,--. De auditcommissie vraagt om inzichtelijk te maken wat de financiële consequenties zijn van de diverse genomen maatregelen (verhogen km-grens van 2 km naar 6 km, optimalisatie routes, hogere kosten vervoer gymlokalen als gevolg van afschaffen schoolzwemmen en sluiting gymzalen) per onderdeel?	De lagere kosten door het verhogen van de km-grens van 2 km naar 6 km zijn niet inzichtelijk te maken. Er komen hiervoor geen aanvragen meer binnen. Daarom is geen inschatting van het totaal aantal leerlingen en de bijbehorende kosten te maken. De routes worden door het vervoersbedrijf gepland. Er is daarom geen kostenreductie te geven door optimalisatie van routes. De hogere kosten van het gymvervoer als gevolg van afschaffen schoolzwemmen en sluiting gymzalen zijn circa € 26.500,-. Op grond van de nota binnensportaccommodaties, werd rekening gehouden met een toename van € 30.000,- alleen als gevolg van de sluiting van de

	gymzalen.
13. <u>Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening.</u> De auditcommissie vraagt wat er in het kader van digitale dienstverlening en volledig digitaal zaakgericht werken (bladzijde 53) nog moet gebeuren om de beoogde doelstellingen te realiseren.	Om de dienstverlening te digitaliseren en professionaliseren zijn er in het kader van digitaal en zaakgericht werken de volgende acties die gemoeid gaan met de invoering van het nieuwe zaaksysteem Djuma: - processen toetsen en digitaliseren (2016-2017) - processen optimaliseren (2017) - inrichten zaaksysteem (start 2016) - koppelen applicaties (2017) - opleiden medewerkers (start in 2016)
14. <u>Verkoop gemeentelijk vastgoed.</u> De taakstelling voor het jaar 2015 om tot een bedrag van € 1.000.000,-- netto-opbrengst te realiseren is uiteindelijk tot een bedrag van € 612.200,-- behaald. Inzicht wordt gevraagd in de gerealiseerde verkopen.	In de jaarrekening is uitgegaan van verkopen die in 2015 hebben plaatsgevonden. Deze verkopen zijn als bijlage bij deze mail toegevoegd tot een netto opbrengst € 672.402,--. In de jaarrekening is geen rekening gehouden met de verkoop van de Tiendschuur welke in een ver gevorderd stadium was in december 2015 maar geeffectueerd in 2016. Indien hiermee rekening wordt gehouden is de taakstelling van € 1.000.000,-- gerealiseerd.
15. <u>Onbenutte belastingcapaciteit.</u> De verhoging van de OZB in 2015 is conform de voorstellen in de begroting 2015 doorgevoerd. De auditcommissie vraagt inzicht in de onbenutte belastingcapaciteit voor zowel 2015 als 2016. Verder wordt gevraagd hoe dit zich verhoudt in relatie tot de tabel op bladzijde 89 als onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.	De onbenutte belastingcapaciteit voor 2015 op basis van de septembercirculaire 2015 bedraagt € 51.073,--. De bijgestelde onbenutte belastingcapaciteit voor 2016 op basis van de meicirculaire 2016 bedraagt € 79.349,--. Bij de primaire begroting 2016 op basis van de meicirculaire 2015was de onbenutte belastingcapaciteit € 80.977,--. De percentages in de tabel kengetallen op pagina 89 met betrekking tot de belastingcapaciteit betreft de verhouding van de belastingdruk van de gemeente Weert ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De gemiddelde belastingdruk van het belastingpakket bestaat uit de onroerende zaak belasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing.
16. <u>Personeelsbudgetten.</u> In het kader van de personeelsbudgetten wordt gevraagd naar de reden van het niet inzetten van de budgetten "personele knelpunten" ad € 27.066,-- en "bewust belonen" ad € 24.669,--. Uitleg wordt gevraagd waarvoor het budget "personele knelpunten" bedoeld is?	Aan medewerkers zijn in 2015 wel schouderklopjes/cadeaubonnen uitgereikt. In het kader van de werkkostenregeling zijn deze op andere kostenplaatsen verantwoord. In de begroting wordt structureel een stelpost opgenomen met betrekking tot personele knelpunten. Er kunnen personele knelpunten die niet of slechts gedeeltelijk binnen de bestaande formatie zijn op te lossen. Om tot werkbare oplossingen (zowel voor de individuele persoon als de organisatie) voor deze knelpunten te kunnen komen is een budget noodzakelijk. De noodzaak en omvang van een dergelijk budget is vooraf moeilijk in te schatten. In 2015 is dit niet noodzakelijk gebleken. De lopende trajecten vanuit FLOW zijn nog uit het budget

	FLOW bekostigd.
Tevens wordt gevraagd het overzicht inhuur derden 2015 beschikbaar te stellen.	Verwezen wordt naar het bijgevoegde overzicht.
17. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij het onderdeel kengetallen (bladzijde 88) wordt aangegeven dat er € 30.172.000,-- aan verstrekte leningen uitstaat. Gevraagd wordt om het overzicht langlopende geldleningen beschikbaar te stellen. In het kader van de beschikbaar gestelde kengetallen wordt gevraagd naar:	Het overzicht wordt digitaal via de mail ter beschikking gesteld.
• De oorzaak van de verschuiving van 2% naar 12,4% in het kader van de structurele exploitatieruimte;	De baten en lasten zijn verminderd met de incidentele baten en lasten. Dit is in de begroting 2015 niet het geval. De voorstellen tot bestemming van het overschot ad. € 10.845.691,-- zijn niet meegenomen bij de lasten en als zodanig bij de berekening van het kengetal. Dit betreft wel de onderschrijding (lasten en baten) ten opzichte van de bijgestelde begroting 2015 hetgeen voor een groot verschil tussen de onderlinge kengetallen zorgt.
• De netto-schuldquote. Geschreven wordt dat de kengetallen een gelijkmatig karakter vertonen ten opzichte van de jaarrekening 2014. Een tendens van 114,99% naar 97,27% is niet gelijkmatig te noemen. Wat is hiervan de oorzaak?	Dit heeft bij de berekening met name te maken met het gerealiseerde totaal saldo van de baten in relatie tot de overige indicatoren voor de berekening van het kengetal. In 2014 bedroegen de baten € 125.011.000 en in 2015 € 141.721.000 hetgeen een wezenlijk verschil is van € 16.710.000. Dit zorgt voor het onderlinge verschil tussen de kengetallen.
18. Paragraaf Grondbeleid. De auditcommissie vraagt naar de relatie tussen tabel 5 (opbrengsten 2015) en tabel 6 (opbrengsten uit grondverkopen). In tabel 5 wordt gesproken over opbrengsten van € 9,5 miljoen en in tabel 6 van opbrengsten van € 6,7 miljoen. Niet duidelijk is wat het verschil tussen beide tabellen is. Aanvullend wordt gevraagd hoe het resultaat ad € 6.681.000,-- (tabel 8) is opgebouwd?	Tabel 6 betreft alle opbrengsten uit de grondexploitatie. In dit bedrag zijn naast de grondverkopen ook de bijdragen uit reserves en voorzieningen en de bijdragen van derden opgenomen. De resultaten van de grondexploitatie betreft het nemen van winst of verlies. Voor de grondexploitaties met een positief saldo is dit alleen aan de orde als er tussentijds of bij het afsluiten van het project winst wordt genomen. In 2015 is dat alleen aan de orde bij de Wozoco Groenewoud. Voor de negatieve grondexploitaties wordt er nagenoeg ieder jaar een resultaat geboekt. Er wordt namelijk een voorziening getroffen ter waarde van het berekend nadelig saldo op basis van Netto contante Waarde. Dit bedrag wijkt in de regel af van de berekening van het voorgaande jaar. Het verschil tussen deze berekeningen is het resultaat. Bijgevoegd treft u een overzicht aan met de resultaten per project.
19. Overzicht gerealiseerde lasten en baten (bladzijde 136, 137 en 138). Geconstateerd wordt dat de specificaties toevoegingen (bladzijde 137) en onttrekkingen reserves (bladzijde 136 en 138) niet aansluiten bij de tabel gerealiseerd resultaat (bladzijde 136).	Verwezen wordt naar de bijgevoegde specificaties.
20. Toelichting balans.	

In de toelichting op de balans wordt bij de kapitaalverstrekkingen de aandelen NV Essent opgenomen met een intrinsieke waarde van € 2,7 miljoen (bladzijde 154). In de paragraaf verbonden partijen (bladzijde 110) wordt daarentegen gesproken over Enexis. Hoe verhoudt zich dit tot elkaar of wordt hetzelfde bedoeld?	In de toelichting op de balans (bladzijde 154) wordt gesproken over Essent (niet verkochte deel). In de paragraaf verbonden partijen (bladzijde 110) wordt gesproken over Essent BV/Enexis. Met beiden wordt hetzelfde bedoeld. In de paragraaf verbonden partijen wordt meer benoemd als het niet verkochte deel (Essent) waarop in de toelichting van de balans alleen wordt ingegaan.
Verder constateert de auditcommissie dat in het kader van de toelichting op de balans bij de toelichting reserves en voorzieningen voor wat betreft de reserve majeure projecten de laatste zin van deze toelichting niet meer aan de orde is. Dit op basis van de besluitvorming bij de begroting 2015 (eenmalig terugdraaien voeding reserve).	Dat klopt. Het eenmalig terugdraaien van de voeding van de reserve in 2015 in het kader van het sluitend maken van de begroting 2015 heeft consequenties voor de oorspronkelijk beoogde doelstelling van de reserve.
Tenslotte heeft de auditcommissie geconstateerd dat een aantal geoormerkte voorzieningen (overlopende passiva) zijn opgenomen in de tekstuele toelichting op de reserves en voorzieningen maar geen onderdeel uitmaken van de staat reserves en voorzieningen. Deze zijn wel in de toelichting op de balans opgenomen bij de overlopende passiva (bladzijde 175) conform de BBV-voorschriften. Voor de inzichtelijkheid adviseert de auditcommissie om bij de toelichting reserves en voorzieningen bij de betreffende voorzieningen de aanvullende toelichting op te nemen dat deze geen onderdeel uitmaken van de staat reserves en voorzieningen maar van de toelichting op de balans (overlopende passiva, bladzijde 175).	De suggestie van de auditcommissie nemen wij over en betrekken we in het kader van het opstellen van de Jaarstukken 2016.
<u>Slot/algemeen</u> De commissie is tevreden over de procedure welke bij het onderzoek van de jaarrekening wordt gevolgd. Zij dankt de ambtelijke medewerkers voor de ondersteuning die zij hebben gegeven bij het verrichten van hun onderzoek. Ook dankt zij de vertegenwoordiger van de externe accountant voor zijn heldere en begrijpelijke toelichting.	Het is belangrijk dat de commissie haar onderzoek zo goed mogelijk kan verrichten en dat ze bij haar onderzoek alle steun krijgt die ze nodig heeft. Wij vinden het prettig dat de commissie haar waardering uitspreekt over de wijze waarop het onderzoek heeft kunnen plaatsvinden en tevreden is over de toelichting van de accountant.
<u>Advies</u> De commissie adviseert de gemeenteraad om de jaarstukken van de gemeente Weert over het jaar 2015 vast te stellen.	Op grond van de bevindingen en het positieve advies aan de gemeenteraad van de commissie onderzoek jaarrekening, stellen wij de gemeenteraad voor de jaarstukken van de gemeente Weert over 2015 vast te stellen.

Nr.	Bron	Bron extra	Resultaat	Actie	Uit te voeren door	Opgevoerd d.d.	Deadline	Kwartaal	Bijgestelde deadline	Status	Opmerkingen	Portefeuillehouder	Afdelingshoofd	Afdeling
268	Managementletter	2015/2016	Rapportage tbv geidentificeerde risico-analyses per proces en getroffen beheersmaatregelen	T.b.v. risico-analyse een koppeling maken tussen geidentificeerde beheersmaatregelen en periodiek uit te voeren interne controle werkzaamheden	A. Weterings	20 februari 2017	30 augustus 2017	3-17		😐	Opnieuw aandachtpunt in Managementletter 2016	M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
282	Managementletter	2015/2016	Implementatie vastgoed administratie	Inrichten vastgoed administratie zodat juistheid en volledigheid van mutaties gewaarborgd wordt, aansluiting met vastgoedobjecten en verhuuropbrengsten wordt gemaakt.	J. Westenberg	12 januari 2016	30 juni 2017	2-17		🙂	Inrichting conform VPB is gereed, laatste knelpunten in beeld gebracht en deze worden nog aangepakt.	A. van Eersel	R. Bladder	R&E
283	Managementletter	2015/2016	Toereikende controletechnische functiescheiding tussen de salarisadministratie en de personeelsadministratie	Invoeren functiescheiding tussen de salarisadministratie en de personeelsadministratie	J. van Someren Brand	12 januari 2016	30 juni 2017	2-17		🙂	Is aangeleverd voor Management Letter feb 2017 | In mei is in dit kader opnieuw een IC uitgevoerd. De bevindingen zijn op 1/6/17 besproken met de teamleider. Zij zullen oorzaken aanbevelingen opmaken en hierop actie inzetten om het proces te borgen.	J. Heijmans	T. Weekers	PPS
284	Managementletter	2015/2016	Instructie salarisadministratie opstellen lijncontrole bruto-netto berekening (controle op juistheid invoer)	aanpassen procesbeschrijving, instructie aan salarisadministratie, afstemming aanlevering afdeling Financiën voor verbijzonderde controle	J. van Someren Brand	12 januari 2016	30 juni 2017	2-17		🙂	Is aangeleverd voor Management Letter feb 2017 | In mei is in dit kader opnieuw een IC uitgevoerd. De bevindingen zijn op 1/6/17 besproken met de teamleider. Zij zullen oorzaken aanbevelingen opmaken en hierop actie inzetten om het proces te borgen.	J. Heijmans	T. Weekers	PPS
286	Managementletter	2015	Verkrijgen volledig inzicht in de toeristenbelasting c.q. verwerkte omgevingsvergunningen	Zorg i.s.m. BsGW voor waarborg van de zichtbaarheid van doorgegeven mutaties	G. Doeze	12 januari 2016	30 september 2017	3-17		😐	Het verzorgen van terugkoppelingen m.b.t. de verwerking van de aangeleverde bouwvergunningen is binnen BsGW momenteel een belangrijk punt van aandacht. Insteek is dat de BsGW per maandelijkse aanlevering een 2-tal terugkoppelingen gaan verzorgen. De eerste terugkoppeling zal zijn nadat het maandelijks overzicht met bijbehorende dossiers geleverd is en is ingelezen in onze vergunningentool. Dit is een toets op volledigheid en correctheid van de ontvangen dossiers en overzichten. De tweede terugkoppeling betreft een inhoudelijke terugkoppeling a.d.h.v. de verwerking van de omgevingsvergunningen in onze WOZ en waarderingsapplicaties. Zaals gezegd zijn bovenstaande zaken momenteel een zeer belangrijk punt van aandacht die direct na de vakantieperiode geïffectueerd gaan worden.	M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
287	Managementletter	2015	Juiste verwerking memorialen	Uitvoeren zichtbare controle op de juiste verwerking van memorialen	S. Vaes	12 januari 2016	30 september 2017	3-17		😐	Status onbekend	M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
410	Rapport van bevindingen	2015	Rechtmatigheid inkoop & Aanbesteding	Borging van de zorg voor complete dossiers	R. Nies / V. de Leijer	22 september 2016	30 juni 2017	2-17		🙂	1. Komt uitbreiding formatie zowel bij inkoop als bij Interne Controle om budgethouders tijdens het inkoopproces te begeleiden/corrigeren i.p.v. achteraf. Daarnaast is het digitale inkoopproces zowel in JOIN als in DJUMA geoptimaliseerd waardoor het inkoopdossier tijdens het inkoopproces wordt opgebouwd.	M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
411	Rapport van bevindingen	2015	Rechtmatigheid inkoop & Aanbesteding	Volledig gedigitaliseerd systeem inkoop en aanbesteding	R. Nies / V. de Leijer	22 september 2016	30 juni 2017	2-17		🙂	Vanaf 1 februari 2017 is het digitale inkoopproces organisatiebreed in JOIN operationeel. Voor de afdelingen die overgaan naar DJUMA is ook binnen DJUMA het digitale inkoopproces beschikbaar.	M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
412	Rapport van bevindingen	2015	Aanpassing rioleringsplan aan BBV	Afstemming accountant over de verdere vereisten vanuit de BBV en de componentenmethode en mogelijke heroverweging rioleringsplan	P. Trines / H. Driessens	22 september 2016	30 september 2017	3-17		🙂		M. van den Heuvel	P. Dekker	OG
413	Rapport van bevindingen	2015	Zichtbare controle toetsing voorziening en onderbouwing	Organisatie meenemen in het belang van het schriftelijk vastleggen van toetsing en zichtbare beoordeling van voorziening en onderbouwing	J. Camp	22 september 2016	30 september 2017	3-17		🙂		M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
924	Managementletter	2016	Voorbereiding lijncontroles (actualisatie procesbeschrijvingen indien nodig + onderbouwende bewijsvoering uitvoering proces)	CMT-leden uitzetten naar medewerkers vakafdeling	J. Camp / V. de Leijer	20 februari 2017	30 september 2017	3-17		😐	1e lijncontrole 1e kwartaal 2017 voorbereiden, daarna volgt verbijzonderde controle door Financiën	M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
925	Managementletter	2016	Uitvoering Cybernisico analyse	Borging 1e lijncontrole, waardoor 2e lijncontrole binnen Afdeling Financiën uitgevoerd kan worden.	H. van Helvoort	20 februari 2017	31 december 2017	4-17		😐		M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
926	Managementletter	2016	Position paper (onderdeel van het balansdossier) bij jaarrekening 2016	controle op schattingselement voorzieningen	J. Camp	20 februari 2017	31 december 2017	4-17		😐		M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
927	Managementletter	2016	Grondprijsbeleid 2017	aanleveren geactualiseerd prijsbeleid 2017	P. Kuppens	20 februari 2017	31 december 2017	4-17		😐		A. van Eersel	R. Bladder	R&E
928	Managementletter	2016	Controleplan sociaal domein	bijstellen processen met beheersmaatregelen, zorgaanbieders verzoeken om een controleverklaring obv landelijk controleprotocol	D. Louwers,/A. Theihu	20 februari 2017	1 november 2017	4-17		😐		P. Sterk	F. v. Beeck	OCSW
929	Managementletter	2016	Implementatie vastgoed administratie	functievermenging invoer huurtarieven en opleggen huurpenningen opheffen	J. Westenberg	20 februari 2017	30 juni 2017	2-17		🙂	Tarieven worden bepaald door beleid, vastgesteld door bestuur. Tarieven worden ingevoerd door administratief medewerker via programma met inlog (beveiligd), facturen gaan via financiele administratie, controle via budgethouder. Duidelijke functiescheiding dus.	A. van Eersel	R. Bladder	R&E
930	Managementletter	2016	Actualisatie VPB-rapportage	opnemen onderbouwing het niet door de ondernemersporet gaan van het grondbedrijf + belastingaangiftedossier samenstellen	S. Raemakers	20 februari 2017	31 december 2017	4-17		😐		M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
931	Managementletter	2016	Aanlevering analyse waardering complex PvL aan Deloitte	poort van Limburg, controle waardering complex - externe partij	L. Notterbeelx	20 februari 2017	31 december 2017	4-17		😐		A. van Eersel	R. Bladder	R&E
932	Managementletter	2016	Opstellen invalliditeitsreview Interne Controle	Borging 1e lijncontrole, waardoor 2e lijncontrole binnen Afdeling Financiën uitgevoerd kan worden. 2017/2018 vindt professionalisering plaats . Zie 403	J. Camp	20 februari 2017	31 december 2017	4-17		😐		M. van den Heuvel	A. Weterings	F&C
933	Managementletter	2016	Uitvoering IT-audit	Uitvoering wachtwoordbeleid - Coda	S. Vaes	20 februari 2017	31 december 2017	4-17		🙂		J. Heijmans	A. Weterings	F&C
943	Managementletter	2017	Uitvoering IT-audit	Ingevoerd wachtwoordbeleid	H. van Helvoort	20 februari 2017	1 mei 2017	2-17		🙂	Wachtwoordbeleid is aanwezig op OCTO (SOP-408 - Accountbeheer en Autorisaties) en tevens een addendum voor het wachtwoordbeleid van CODA (WI-408-03 - Accountbeheer CODA). | Door concerncontrol vastgesteld dat het betreffende beleid daadwerkelijk aanwezig is.	J. Heijmans	A. Weterings	F&C